

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Sioux Center (Iowa, V.S.)

31/03/2022
jaargang 100

nr **26**

Nadat op 25 mei 1913 de eerste diensten waren gehouden, institueerde ds. H.A. Minderman de gemeente op 13 oktober in dat jaar. Ze bouwde in 1914 een kerk op land dat van ouderling C. Schelling werd gekocht. In 1953 werd het bedehuis uitgebreid. Toen het bedehuis opnieuw te klein werd, bouwde de gemeente een nieuwe kerk. Daar werden op 2 augustus 1964 de eerste diensten gehouden. Ds. C. Hegeman verbleef toen in Nederland,

waar hij tijdens een bezoek ziek was geworden. Na terugkeer in Sioux Center nam hij de kerk op 6 september 1964 officieel in gebruik. Twee dagen later werd naast de hoofdingang een gedenksteen aangebracht met de tekst '1913-1964 Rehoboth.' Op 18 maart 1981 nam de gemeente een pijporgel in gebruik, gebouwd door N.D. Slooff in Ouderkerk aan den IJssel. In 2004 en 2005 werd het interieur van de kerk opgeknapt.

Het lijnwaad van de jongeling

De woorden van Jezus gingen in vervulling. Alle discipelen ergerden zich aan Hem in de nacht van Gethsemané. 'En zij Hem verlatende, zijn allen gevloeden' (vers 50). Alleen de evangelist Markus vertelt de gebeurtenis die nu onze aandacht vraagt.

*En een zeker jongeling volgde Hem, hebbende een lijnwaad omgedaan over het naakte lijf, en de jongelingen grepen hem. En hij het lijnwaad verlatende, is naakt van hen gevloeden.
Markus 14:51-52*

Er blijkt er toch nog één te zijn die Jezus volgt. De Schrift vertelt ons niet zo veel over deze jongeman, waarvan velen denken dat het Markus zelf moet zijn geweest. Maar wat er staat, is sprekend: hij volgt Jezus. Niet omdat hij op het rumoer is afgekomen dat de stille nacht verstoorde, want de werkwoordsvorm wijst op een voortdurend volgen. Deze paar woorden vertellen ons van de genade die in zijn leven verheerlijkt is.

Omgelagen

Wij zijn allemaal volgers. Sommigen volgen series die worden gestreamd. Anderen volgen de laatste trends op het gebied van mode of woninginrichting. Weer anderen volgen de ontwikkelingen in het kerkelijk leven. Maar van nature volgen wij Jezus niet. Hij heeft in ons leven geen waarde, omdat het zonder Hem ook wel gaat. Pas wanneer onze ogen geopend worden voor onze goddeloosheid, zullen we dorsten naar God. Alleen wanneer we leren dat er geen weg meer is om tot God terug te keren, gaan we zoeken naar de Weg. De Heilige Geest verheerlijkt Jezus tegen de zwarte achtergrond van onze verlorenheid. Deze jongeman volgde dus Jezus, omdat hij Jezus niet meer missen kon. Kunnen die twee woorden 'volgde Hem' ook achter uw naam geschreven worden?

ds. P.J. de Raaf,
Boskoop

Kennelijk is deze jongeman gestoord in zijn nachtrust. Hij heeft 'een lijnwaad omgedaan over het naakte lijf'. Alleen zijn onderkieren

heeft hij in de snelheid omgeslagen. Zo ging je normaal gesproken niet de straat op. Wij zouden zeggen: hij is maar half aangetkleed. Maar de Meester is in de hof en mogelijk dreigt er gevaar.

Hij ziet de bende die Jezus komt arresteren en de discipelen vluchten. Maar hij blijft volgen! Hij zal Jezus niet verlaten. Het tekent ons de vurige liefde van een jongere die de Heere vreest. De eerste liefde van een pasbekeerde, noemen we dat. Soms snel van tong en snel van handelen. Nog weinig kennis van eigen zwakheid. Grote verwachtingen van de trouw aan de Meester. Toch vanuit de liefde die in het hart is uitgestort!

Vastgegrepen

In de hof waren nog andere jongelingen. Ze waren van een ander soort en ver in de meerderheid. Zij volgden Jezus niet, maar waren juist gestuurd om Hem gevangen te nemen. In gedachten zien we ze allemaal naar Jezus grijpen (vers 44). Wat een gedachte, dat door middel van al die grijpende handen de hand van de Vader Zijn Zoon grijpt. Omdat wij mensen gegrepen hebben. Gegrepen naar de verboden vrucht. En nu zo verdorven zijn dat we rusteloos achter alles aanjagen wat van de aarde en van de tijd is. Zo blind voor de eer van God, de liefelijkheid van Zijn dienst en de heiligheid van Zijn geboden. We grijpen maar door en vergaderen onszelf Gods toorn als een schat. Zonder het besef dat we onze eigen verdoemenis vrijwillig uitwerken.

Het is niet te bevatten dat er in het hart van de Vader gedachten van vrede zijn geweest over zulke zondaren. Hij heeft Zijn Zoon naar de aarde gezonden om de plaats van Zijn uitverkorenen in te nemen. Wie erkennen moet, dat hij verdient om door Gods rechtvaardige hand gegrepen te worden, en weggeslingerd te worden, wordt het een wonder dat de Vader Zijn Zoon greep.

De vele jongelingen van de bende zien plotseling die éne jongeling die Jezus volgt. Hij zal delen in het lot van zijn Meester. Ze 'grepen hem'. Ze doen een uitval en grijpen hem hardhandig bij zijn lijnwaad beet. Ze zullen hem binden, meesleuren, gevangenzetten, ondervragen en wellicht ook wel doden. Samen met zijn Meester zal hij dit alles ondergaan. Het omgeslagen lijnwaad tekende zijn band met Jezus. Met het grijpen van het lijnwaad wordt nu deze zijn liefde op de proef gesteld. Echter, hoe houdbaar is deze liefde tegenover het lijden, de veroordeling en de dood?

In dit nummer

2 Het lijnwaad van de jongeling

6 Belijdenis doen

20 Tweede tafel van de wet

3 Het gekrookte riet [13]

4 Het zwijgen van Jezus [3]

5 Opvoeding [3]

8 Commentaar: Geestelijke strijd

9 Met het bruidspaar op de foto

10 Boekennieuws

11 Kerknieuws

12 Berichten

13 Kerkdiensten

19 Jeugdrubriek

Is dat ook niet de hartenvraag in de lijdenstijd? Het is genade als ons leven veranderd is en we hartelijk verbonden zijn aan de Zaligmaker. Maar wat gebeurt er als onze liefde, onze trouw, onze bekering op de proef wordt gesteld? Als aan Gods rechtvaardige eis voldaan moet worden? Als God volkomenheid vraagt en alleen de dood een rechtvaardige vergelding voor de zonde is? Als ik op weg moet naar de rechterstoel? Wat blijft er dan nog over van je bekering? Van je liefde tot de Heere Jezus?

Achtergelaten

In een fractie van een seconde moet de jongeling kiezen tussen zijn lijnwaad en de schande. Ten diepste moet hij kiezen tussen Jezus en zelfbehoud. Hier blijkt dat de satan de waarheid sprak toen hij zei: 'al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven' (Job. 2:4). Als het volgen van de jongeling onder grote beproeving komt te staan, laat hij zijn lijnwaad achter in de handen van de grijpende jongelingen. 'En hij het lijnwaad verlatende, is naakt van hen gevloeden.'

Maar wat gebeurt er als onze liefde, onze trouw, onze bekering op de proef wordt gesteld? Als aan Gods rechtvaardige eis voldaan moet worden?

Het laatste wat de Schrift ons van hem tekent is een naakte zondaar die vlucht tussen de bomen van de hof. Werkelijk een herhaling van Genesis 3:8! Maar terwijl de jongeling vlucht, blijft Jezus achter. Gewillig laat Hij Zich meenemen naar Gabbatha en Golgotha. Zijn kleren werden Hem ontnomen. Zo droeg Sions Borg de schande en de straf in de plaats van vluchtende, naakte zondaren. Aan het kruis heeft Hij zó de klederen des heils verdiend. Die klederen worden weggeschonken aan zondaren die moeten belijden dat eigen gerechtigheden zijn als een wegwerpelijke kleed. De enige bedekking die voor de Vader geldt is de gerechtigheid die Jezus alléén verdiende en door de Heilige Geest wordt toegepast. 'En haar is gegeven dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad' (Openb. 19:8a). Vandaag klinkt de stem van deze Zaligmaker tot u: 'Ik raad u dat gij van Mij koopt (...) witte klederen, opdat gij moogt bekleed worden en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde' (Openb. 3:18).

Uit:
*'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).*

Het gekrookte riet [13]

Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen!

Mattheüs 12:20a

TWEEDE PREDIKATIE

Laatst zeiden we dat we de zwaarigheden van het gekrookte rietje niet konden afhandelen. Dat zouden we, als het God beliefdde, een andere keer doen. Dit is nu de dag die de Heere daartoe gemaakt heeft, en de gelegenheid die we in Zijn vreze zullen zoeken, om de bedenkingen en zwaarigheden van de gekrookte rietjes weg te nemen door een geleerde tong, opdat ze niet langer ongelovig zouden zijn, maar gelovig.

1. Wat is de eerste zwaarigheid die de donkeren, de overtuigden, de bestredenen en de moedelozen hebben? Och, zeggen ze, de belofte zou me verkwikken als ik maar een riet was! Dat woord van de Koning vind ik wel, maar ik ben geen riet. Och God, dat zou mij een troostrijk woord zijn, en een honingraat voor mijn ziel!

Ik antwoord u:

1. U kunt een rietje zijn en het niet weten. Was David geen riet, toen hij smeekte: 'Doe mij toch smaken de zekerheid van mijn zaligheid door uw genade?' (Ps. 51). Was Asaf geen riet, toen hij zei: 'Heeft God vergeten genadig te zijn?' (Ps. 77:10). Was Heman geen riet (hij wist het in die tijd niet), toen hij zei: 'Ach Heere, ik ben zo besloten, ik kan er niet uit, ik ben zo bezet van voren en van achteren?' (Ps. 88).

Ik antwoord u:

2. Als u wist dat u een gekrookt riet was, dan was u geen gekrookt riet meer. Gekrookt en verzekerd zijn van Zijn genade en van de gunst Gods, dat gaat niet samen. Dan zou u eerder gelijken op een eikenboom en op een ceder op de Libanon, als u verzekerd was van Gods gunst, liefde en genade, als u kon zeggen: Ik weet dat God mij genade bewezen heeft, ik weet in Wien ik geloofd heb (2 Tim. 1:12). Dan kunt u geen gekrookt rietje, geen donkere en geen kleine meer zijn.

Ik antwoord u:

3. Dit: heeft u het heel uw leven kunnen ontkennen dat u een gekrookt rietje was? Wat roepen, weekheden, aankleven, zoete gaven in het bidden, wat voor beslistheid u had, toen u zich voor het eerst naar God toe wendde. Denk aan de dagen van ouds, toen u op uw knieën een verbond met de Heere maakte, en zei: Heere, U kies ik. Zou u toen hebben durven zeggen: ik ben een gekrookt rietje?

Ik antwoord u:

4. Dit: bekijk eens al Gods kinderen die tot het licht gekomen zijn. Wat zijn ze beschaamd over hun verkeerd spreken. Wat heb ik goddeloos gesproken, zeggen ze, en wat ben ik tot oneer van God geweest. Die nu ook zo goddeloos spreken, zouden ze dan ook geen gekrookt rietje kunnen zijn?

(wordt vervolgd)

Jezus antwoordde Herodes niets

En als Herodes Jezus zag, werd hij zeer verblijd; want hij was van overlang begerig geweest Hem te zien omdat hij veel van Hem hoorde; en hoopte enig teken te zien, dat van Hem gedaan zou worden. En hij vraagde Hem met vele woorden; doch Hij antwoordde hem niets.

Lukas 23:8, 9

Pilatus wilde van de onstuimig eisende Joden af en zond hen met Jezus naar Herodes, viervorst over Galilea. Deze Mens is immers een Galileeër. 'En als Herodes Jezus zag, werd hij zeer verblijd; want hij was van overlang begerig geweest Hem te zien...' Wat een zin, nietwaar?

ds. C. Hogchem,
Aalburg

Het zwijgen van Jezus

1. Geprofeteerd: Jesaja 53:7
2. Voor de Hoge Raad: Mattheüs 26:63
3. **Voor Herodes: Lukas 23:9**
4. Voor Pilatus: Markus 15:5

De moordenaar van Johannes de Doper was besneden. Het pascha was nabij. De viervorst verbleef daarom met zijn gezin, hofhouding en lijfwacht in zijn paleis te Jeruzalem, vlak bij de tempel. Na de onthoofding van Johannes – enkele jaren geleden – had Herodes weinig rust gehad. Steeds hoorde hij van de wonderen die Jezus deed én dat sommigen zeiden dat Johannes van de doden was opgestaan. Het had hem gekweld en benauwd (Luk. 9:7). Maar dat was overgegaan: hij had begrepen dat Jezus Johannes niet was. Gelukkig. Dan zou hij deze Jezus graag eens willen zien. Dan kon Hij een wonder voor hem doen, voor hem, de viervorst. Zo graag als Herodes voorheen Johannes hoorde preken, zo vurig en langdurig begeerde hij enig teken van Jezus te zien.

En zie, in de vroege vrijdagmorgen werd Jezus bij hem gebracht! Met dank aan Pilatus, hij 'zou hem toch eens opzoeken'. Wat een meevaller, wat een gelegenheid.

Herodes is zeer verblijd. Is Jezus nu niet in zijn macht, zal Hij niet alles willen doen om vrij te komen? Welk wonder wilt u zien, Herodes, overspeler en moordenaar? Wilt u dat in een schotel het hoofd van Johannes de Doper voor u verschijnt, roepend om wraak? De Man van smarten is in de wereld gekomen, echter niet om Herodes te vermaken, maar om zondaren zalig te maken.

Taal noch teken

Hoe de viervorst ook met vragen aanhield bij Jezus en zich inspande, het baatte hem niets. Jezus zweeg! Deze zot die al wat heilig is onteerde, ontving van Hem taal noch teken. Jezus handelt met ieder mens gepast. Of het nu een rijke jongeling is, Nicodémus, een Kananese vrouw of Herodes. Bracht eens de viervorst Johannes tot zwijgen, nú zal hij de stem van Jezus niet horen. De tijd van Gods bemoeienissen met hem is voorbij: zijn Gevangene heeft hem losgelaten tot zijn eeuwig verderf. Herodes zal die

dag het pascha eten. Herodes en het Lam Gods? Herodes en zijn Rechter.

Met al zijn vragen was Herodes een instrument van zijn helse meester. Jezus had een teken kunnen doen waarna Herodes Hem verbaasd en ontzet zou hebben laten gaan. Dan zou de duivel – die in de woestijn tevergeefs een teken van Jezus vroeg – alsnog de overwinning hebben behaald. Onzegbaar zwaar was ook déze verzoeking. De tweede Adam bleef staande en overwon, ook hier. Hij zal de gerechtigheid van Zijn gemeente zijn!

Evangeliegeschal

Wat had de Heere al niet kunnen doen? Maar Hij deed niets. Deed Hij niets? Zwijgend boog de Borg onder 's Vaders wil en welbehagen. Hij zweeg en leed en betaalde. In diepe vernedering, in plaats van Zijn volk dat in Adam tegen God was opgestaan. Gesteld als een oproermaker voor die goddeloze Edomiet, stond Jezus allereerst voor de rechterstoel Góds, om hunnentwil. Zwijgend verheerlijkte Hij God: 'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig'. Zwijgend riep Hij Zijn volk toe: 'U hebt Mij arbeid gemaakt met uw zonden, u hebt Mij vermoeid met uw ongerechtigheden. Zijn zwijgen was geschal van de Evangeliebazuin: Ik zal des Heeren gramschap dragen voor u! Die Man zal niet rusten eer Hij de vastgestelde prijs heeft betaald, eer Hij alle gerechtigheid heeft volbracht. En Herodes? Nog eenmaal zal hij Jezus zien. Staande voor Hem, zal hij op duizend vragen geen woord kunnen antwoorden. Als een verachte bok zal hij aan Zijn linkerhand worden geplaatst tot eeuwig afgrijzen.

Wie is deze Jezus voor u? Leerde u ook toestemmend zwijgen? Begerend van Jezus: Doe een teken mij ten goede. Zoals de Kananese. 'Doch Hij antwoordde haar niet één woord' (Matth. 15:23a). En toch, wat een verschil met Herodes. Naar 's Vaders welbehagen heeft Hij haar uit al haar benauwdheden gered. Hebt u het er ook naar gemaakt dat Hij nooit meer tot u spreken zal? De zwijgende Borg in diepe vernedering is de Voorspraak bij de Vader en de Middelaar van toepassing. Genade is uitgestort in Zijn lippen. Hij zal ellendigen vertroosten. Dan zal gevraagd worden: Hoe toch is uw ziel als een gewaterde hof? Zij zullen antwoorden: Hij heeft tot mij gezegd – het was de stem van mijn Liefste.

(wordt vervolgd)

Ik voed mijn dochter op dat ze assertief moet zijn. Je moet dat wel in deze tijd. Anders word je gewoon ondergesneeuwd.

Veranderde waarden

Ouders voeden hun kinderen op met waarden, belangrijke overtuigingen en idealen die richting, doel en zin aan het leven geven. Er wordt wel gesproken van een waarden-volle opvoeding.

W. Fieret,
Leerdam

Waarden komen jongeren niet zomaar aanwaaien. Ze worden overgedragen door ouders en andere opvoeders en, als het goed is, worden ze voorgeléefd. Kernwaarden zijn bijvoorbeeld betrouwbaarheid, dienstbaarheid, eerbied, gehoorzaamheid, verdraagzaamheid, respect. Veel van deze klassieke waarden komen ook voor in de Bijbel. Ze zijn in de eerste plaats gericht op een leven overeenkomstig Gods Woord. Daarnaast zijn ze van betekenis voor de naaste. Je bent betrouwbaar ten opzichte van de ander, je bent verdraagzaam tegenover anderen. Hoe treffend komt hier het eerste en grote gebod naar voren dat de Heere Jezus Zijn discipelen en anderen voorhield: God liefhebben boven alles en de naaste als jezelf.

2 keer top-3

De eeuwenoude klassieke waarden die leidend waren bij opvoeding van vorming, zijn in onze tijd echter veel minder in tel. Bescheidenheid, matigheid en voorzichtigheid zijn volgens velen oubollig. Daarvoor in de plaats zijn ambitie, flexibiliteit en onafhankelijkheid gekomen. Die verschuiving is niet iets van 'de wereld'. Tijdens gemeente- en ouderavonden stelde ik nogal eens de vraag aan de aanwezigen of ze de waarden wilden opschrijven waarmee ze zelf zijn opgevoed of waarmee hun grootouders hun ouders opvoedden. In vrijwel alle bijeenkomsten was de top-3: matigheid, voorzichtigheid en gehoorzaamheid. Daarna kwam de vraag: 'Welke waarden zitten bij jullie als hedendaagse ouders in je voorhoofd bij je opvoeding?' Die top-3 zag er

heel anders uit: assertief, onafhankelijk, flexibel. Wat een verschil!

Wij voeden onze kinderen dus met een ander pakket waarden op. Toen ik eens een moeder vroeg waarom ze het zo belangrijk vond dat haar dochter assertief leerde te zijn, gaf ze het antwoord dat bovenaan dit artikel is opgenomen. Anders gezegd: veranderde maatschappelijke omstandigheden hebben invloed op de manier van opvoeden. Je ziet het ook in het onderwijs: als een jongen zich bescheiden gedraagt, wordt hij attent gemaakt op de sova-training waardoor zijn sociale vaardigheden versterkt worden. Ja, versterkt in de richting van assertiviteit. Je moet je immers staande kunnen houden in deze maatschappij.

Gehoorzaamheid

De grotere nadruk op het voor jezelf opkomen, heeft gevolgen voor de visie op een belangrijke Bijbelse deugd, namelijk gehoorzaamheid. Dat is een van de

De informele premier van Nederland. 'Zeg maar Mark!'

kernwaarden. Ongehoorzaamheid leidde tot de zondeval.

Gehoorzaamheid is heel wat anders dan kadaverdiscipline. Daarbij wordt de verantwoordelijkheid van de mens uitgeschakeld. Dan wordt absolute gehoorzaamheid gevegd met voorbijzien van de verantwoordelijkheid die ieder mens heeft. Gehoorzaamheid is niet zo vanzelfsprekend meer. De vragen 'waarom' en 'hoezo' worden beduidend vaker gesteld dan vroeger.

Deze ontwikkelingen hangen samen met de veranderde visie op het gezag. Voor velen is het de vraag of het traditionele gezag, dat (grotendeels) gebaseerd was op iemands positie en functie, nog wel thuishoort in onze informele samenleving waarin veel gelijkheid is. Premier Rutte is Mark, als je het Tweede Kamerlid mr. C.G. van der Staaij ontmoet, heb je grote kans dat hij zegt: 'Zeg maar Kees hoor'. Of de toekomstige schoonvader zegt tegen de vriend van zijn dochter: 'Ik ben Piet, noem me maar zo'. Aan die informalisering, een belangrijk kenmerk van onze samenleving, doen we allen mee. De een overigens wel wat meer dan de ander. Maar mensen die zich niet zo informeel gedragen, worden al snel als stijf en afstandelijk gezien.

Deze nieuwe waarden raken ingeburgerd ook in onze gezinnen, in de kerk en in de scholen. Wat betekent dat voor de opvoeders? Het traditionele gezag is verminderd. Een agent heeft geen gezag omdat hij een uniform draagt, enzovoort. Dit voorbeeld past bij het wettige, gelegaliseerde gezag. Het gaat er vandaag de dag veel meer om wat iemand voor de medemens betekent en wat hij kan. Is iemand deskundig op zijn gebied of kletst hij maar wat? Het professionele - weten waarover het gaat - en het charismatische gezag - overtuigingskracht - zijn meer in de plaats gekomen van de hierboven genoemde vormen van gezag. Jongeren zijn te bereiken, zeker als de opvoeder op een natuurlijke wijze die nieuwe vormen van gezag als aanpak heeft.

Het spanningsveld van dit artikel met de Bijbelse boodschap is duidelijk. Laten we onze jongeren de grote waarde van het eenvoudige gebed voorhouden en voorleven: 'Heere, wat wilt U dat ik doen zal?' Dat zegt alles over de gehoorzaamheid van het kleine schepsel aan de grote Schepper.

Dit is het derde deel in een serie van zes artikelen over opvoeding en de veranderde wereld van ouders en jongeren. Volgende week deel 4.

ds. C.J. Meeuse,
Arnhemuiden

Belijdenis doen

1. Waarom doe ik belijdenis?

Misschien gaat het te snel en vind je dat je er nog niet aan toe bent. Je vrienden en vriendinnen doen het ook nog niet. Uitstellen gebeurt wel meer. Maar pas op! Het is gevaarlijk. Heb je geen vaste overtuiging en word je allerlei kanten heengetrokken? Let op wie er aan je trekken! Ik weet het wel. De boze vijand van je zaligheid trekt, samen met de wereld waarin hij door de zonde heerst. Zondige begeerten trekken je ook de verkeerde kant op, naar de ondergang, ja, naar de rampzaligheid. Ontwaak! Word toch wakker! Je wordt geroepen. Je moet je Schepper gedenken in je jeugd, en de mooiste tijd van je leven niet vergooien en je bezoedelen met allerlei onreinheid waar de wereld vol van is. Zijn er overtuigingen van de Heere? Luister ernaar. Je moet breken met de zonden. De Heere noemt dat: een hand of een voet afkappen of een oog uitrukken. Verhard je niet, maar laat je leiden.

Ik hoop dat je het belijdenis doen niet meer durft nalaten. Wat een zegen dat er dan ambtsdragers klaarstaan om je leiding te geven. Je mag met je vragen komen. Nee, je hoeft alle grote dingen nog niet op orde te hebben als je je aameldt. Wellicht vind je dat je nog veel te weinig weet en wil je nog niet stoppen met leren? Is er liefde in je hart gekomen voor de Heere en Zijn dienst, dan durf en mag je niet anders dan je melden. Maar het kan heel goed dat je deze zaken niet op orde kunt krijgen, terwijl je niet durft te loochenen dat je de Heere wilt belijden voor de mensen. Nee, je wilt geen halfslachtig leven, maar je wilt de Heere zoeken en je hoort dat Hij je roept: Mijn zoon, Mijn dochter, geef Mij je hart.

2. Waarvan doe ik belijdenis?

Je hoort weleens schimpen dat we in de Gereformeerde Gemeenten geen persoonlijk geloof vragen, maar al tevreden zijn met een beschouwelijk ja-woord vanuit een historisch geloof. Schimpen doen mensen vanuit de hoogte. Daar proef je geen liefde in en ook geen verdriet. Laten we onze kracht maar niet zoeken in de verdediging tegen zulke nare beschuldigingen, maar laten we ons afvragen, voor de Heere, wat we voor Hem willen belijden. Zou je dan durven komen met jezelf te prijzen vanwege je grote geloof? Kom je dan met een hooggestemde inbeelding een oprecht kind van God te zijn? Zet jezelf niet op zo'n voetstuk en laat anderen het ook niet doen. Ik heb ze er wel vanaf zien vallen.

We moeten niet in onszelf geloven, maar wel in de Heere en in Zijn liefdevolle roepstem. Hij roept tot bekering. Hij kan je vergeving en vernieuwing geven. Je zult ernaar verlangen als er liefde in je hart is. Nee, je kunt geen belijdenis doen van het geloof van je ouders of van de leer van de kerk. Het gaat om je persoonlijk lidmaatschap. Je bent niet mondig in de kerk als je geen belijdenis hebt gedaan. En zonder een kerkelijk recht, dus een volwaardig lidmaatschap, mag je ook niet toegelaten worden aan het Heilig Avondmaal.

We stellen geen eisen van een zelfverzekerd geloof. Er wordt van je gevraagd dat je voor God en de mensen belijdt dat je een arme zondaar bent, die het leven buiten zichzelf in de Heere Jezus zoekt. Dan ontbreekt de persoonlijke beleving niet, maar die is niet vol verwaandheid, dat krijgt gestalte als je na de catechisatie thuis op je slaapkamer onder tranen de Heere zoekt. Daar krijg je van de Heere vrijmoedigheid om van harte 'ja' te zeggen op de belijdenis zoals die in onze belijdenisvragen verwoord is.

3. Welke gevolgen heeft mijn jawoord?

Wil je op je jawoord aanspreekbaar zijn? Mogen de mensen letten op de vruchten in je leven? Bij je belijdenis beloof je 'overeenkomstig deze heilige leer, je leven altijd godvruchtig, eerbaar en onberispelijk te zullen inrichten, en je belijdenis met goede werken te zullen versieren'. Dat zal dan toch je verlangen zijn? Ik hoop het maar, want het is best verdrietig als je soms ziet hoe jonge belijdende leden hun belofte vergeten schijnen te zijn. Nee, het gaat niet om een prestatie en een hoogmoedige farizeïstische godsdienst, wel om oprechtheid. Je belooft 'door de genade Gods, in de belijdenis van deze zaligmakende leer standvastig te zullen blijven, en in haar te zullen leven en sterven'. Daar mag je op aangesproken worden. Dat doen we dan ook wel als jonge leden onze gemeenten verlaten om een andere weg naar de zaligheid te zoeken – alsof die er is!

Er is veel verdriet in het kerkelijk leven door ontrouw. Men had beloofd om 'zich aan de vermaning, terechtwijzing en kerkelijke tucht te zullen onderwerpen, als men zich in leer of leven kwam te misgaan', maar trotse weglopers hebben daar vaak weinig van. Soms maak je het mee dat er mensen terugkomen van hun weglopen in ontrouw. Dat is een wonder! En er gebeuren nog wonderen, wonderen van genade! Laten we ons maar in ootmoed en liefde opstellen tegenover hen die de geloofsleer de rug toekeerden en hen met zachtmoedigheid vermanen om hun weg met de Heere te gaan. Er is nog iets wat ik hier noemen wil. De trouw moet niet aan de kant van de mens gezocht worden, maar aan de kant van de Heere. Christus sprak van een Vader Die op de uitkijk stond voor een verloren zoon!

4. Kun je belijdenis doen als je onbekeerd bent?

Wie is bekeerd? Misschien heb je ook weleens gehoord van die dominee die op zijn sterfbed zei: 'Straks hoop ik bekeerd te zijn'. Je kunt in de war raken als je een kind van de Heere hoort bidden om bekering, maar je moet dat toch leren begrijpen. Brakel spreekt over een 'dagelijkse bekering'. En iemand die zichzelf leert kennen, heeft het dagelijks nodig afgekeerd te worden van al het zijne om heengekeerd te worden naar de Heere en Zijn genade. Horen we ook Jeremia niet bidden: 'HEERE, bekeer ons tot U, zo zullen wij bekeerd zijn; vernieuw onze dagen als vanouds?' (Klaagl. 5:21). Soms wordt gezegd dat je bekeerd moet zijn om belijdenis te doen. Wie zal durven zeggen dat je niet bekeerd moet zijn? Iedereen zou oprecht de Heere moeten vrezen. Niemand heeft het recht zijn leven aan God te onttrekken. Als je de leeftijd hebt om belijdenis te doen, maar dat toch niet doet, dan doe je ook een belijdenis. Maar dat is geen goede! Hoe zal het zijn als je zo sterft!

Stilgezet te zijn om de Heere te gaan zoeken en te weten een kind van God te zijn, dat is niet meteen hetzelfde. Zelfverzekerden gaan veel oprechte kinderen Gods in eigen waarneming te boven, maar ze zijn niet door de Heilige Geest verzekerd.

Ik hoop dat er veel belijdeniscatechisanten zijn die oprecht de Heere zoeken en Hem bidden om bekering, en die daarom blijven bidden. God zal het je geven op zo'n wijze dat je Hem daar je leven lang voor nodig hebt! Dat is een afhankelijk leven. Dat is een gezegend leven. God zal erin verheerlijkt worden. Is dat ons verlangen al geworden?

De Heere roept:

'Mijn zoon, Mijn dochter, geef Mij je hart'.

1. Verklaart gij de leer onzer kerk, voorzover gij haar geleerd, gehoord en beleden hebt, te houden voor de ware en zaligmakende leer, overeenkomende met de Heilige Schrift?

2. Beloofst gij, door de genade Gods, in de belijdenis van de zaligmakende leer volstandig te zullen blijven, en in haar te zullen leven en sterven?

3. Beloofst gij, overeenkomstig deze leer, trouw, eerlijk en onberispelijk steeds uw leven te zullen inrichten en uw belijdenis met goede werken te zullen versieren?

4. Beloofst gij u aan de vermaning, terechtwijzing en kerkelijke tucht te willen onderwerpen en onderworpen te zullen zijn, indien het gebeurde (wat God verhoede) dat gij u in leer en leven kwaamt te misgaan?

IS

Geestelijke strijd

ds. W. Silfhout,
Veenendaal

Terwijl de oorlog in Oekraïne in alle hevigheid en ten koste van vele mensenlevens voortgaat, woedt in onze Westerse samenleving een heel andere strijd. Een geestelijke strijd, die we bijna zouden vergeten.

Slechts een kort bericht herinnert ons eraan. Het RD van 16 maart maakt melding van het feit dat de Tweede Kamer in tweede lezing heeft ingestemd met aanpassing van artikel 1 van de Grondwet. Naar verwachting zal ook de Eerste Kamer ermee instemmen. Artikel 1 van de Grondwet luidt: 'Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, of op welke grond dan ook, is niet toegestaan'. De aanpassing betekent dat expliciet in de Grondwet wordt vastgelegd dat ook discriminatie op basis van handicap of seksuele gerichtheid verboden is.

Ondanks dat onder andere van de zijde van de SGP is betoogd dat de aanpassing overbodig is, omdat het criterium 'op welke grond dan ook' discriminatie op basis van handicap en seksuele gerichtheid insluit, heeft dat echter de voorstanders van de grondwetswijziging niet kunnen overtuigen.

Drang

Nu zullen er weinig mensen zijn die gehandicapten een gelijke behandeling misgunnen. Maar daar hoeft de Grondwet niet voor gewijzigd te worden. Anders ligt het met de gelijkstelling op grond van seksuele gerichtheid. De drang van een meerderheid in de Tweede Kamer om de vrijheid op seksueel gebied zelfs tot in de Grondwet door te voeren, maakt onderdeel uit van een geestelijke strijd in de Westerse wereld. Nederland loopt daarin voorop. De waarden en normen van Gods Woord moeten overboord. Dat God man en vrouw schiep, is geen vaststaand gegeven meer. Ik moet zelf kunnen uitmaken tot welk geslacht ik wil behoren.

Deze Grondwetswijziging is slechts een onderdeel van de geestelijke strijd die in de Westerse wereld gaande is. Europa, Nederland voorop, heeft God verlaten. In plaats daarvan is sprake van een obsessie voor 'onze rechten'. In de Bijbel gaat het in de eerste plaats over onze verantwoordelijkheden, die ook verplichtingen met zich meebrengen. Als er al sprake is van rechten die we zouden hebben, dan

zijn die een geschenk. Het zijn Gods goedertierenheden.

Ik las een uitspraak van een rabbijn, die zei dat op het ogenblik dat we breken met God en wij alleen aan onszelf en onze eigen agenda's zijn toegewijd, er geen diepte van verdorvenheid meer is waarin men niet kan zinken. Aangrijpende uitspraak. Deze rabbijn gaf met zijn woorden een nadere aanduiding van wat Psalm 32:5 (berijmd) verwoordt: 'Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen'. Wat heeft de Heere ons volk veel geschonken. Ik wijs alleen maar op het feit dat we in Nederland al 77 jaar zonder oorlog mogen zijn. We leven in een zeer welvarend land. Helaas is de vrijheid in velerlei opzicht ontaard in ongebondenheid. De mens van de 21^e eeuw denkt zelf wel te kunnen bepalen wat goed voor hem is.

Bekering

In de coronapandemie klonk de oproep: 'Nederland, keer weer. Keer terug tot God'. Wie heeft de roepstem opgemerkt? God draagt en verdraagt ons nog. En de Oekraïne-oorlog? Wat zal het allemaal teweegbrengen? Moeten we niet vrezen voor het oordeel van God over de godloze en geesteloze tijd waarin wij leven? En laten we maar niet naar anderen kijken, maar bij onszelf beginnen. Waar ligt de schuld?

In de Bijbel vinden we een voorbeeld van hoe het een volk vergaat dat God niet dient. In Deuteronomium 28:47, 48 houdt Mozes het volk van Israël voor, wat hen zal wedervaren als ze de Heere hun God niet gediend zullen hebben met vrolijkheid en goedheid des harten, vanwege de veelheid van alles. De veelheid van alles ziet op de overvloed en de weelde, waardoor het volk de Heere niet meer nodig had. Dan komt het oordeel: 'Zo zult gij uw vijanden die de Heere onder u zenden zal, dienen, in honger en in dorst en in naaktheid en in gebrek van alles; en Hij zal een ijzeren juk op uw hals leggen, totdat Hij u verdelge'.

Zou het niet verdiend zijn als de Heere die profetie van Mozes in ons land waar zou maken? Wij belijden dat de Heere regeert, ook als het gaat om de oorlog in Oekraïne. We weten niet wat de Heere ermee voor heeft. Dat pleit Poetin in zijn kwaadaardige en nietsontziende oorlog niet vrij. Maar merken wij daarin de stem van de Heere nog op: Bekeert u? Dan zou zelfs deze oorlog nog iets goeds kunnen voortbrengen.

Jonge mensen verlangen om voor hun huwelijk in Zijn huis een zegen te vragen bij de Bron van troost en licht.

Met het bruidspaar op de foto

ds. M. Karens,
Middelburg

Het is altijd een bijzonder moment op de trouwdag. Met het bruidspaar bij de ingang van de kerk op de foto.

Het bruidspaar, zojuist verbonden als man en vrouw in de heilige huwelijke staat, komt aan bij de kerk. Dit zijn jonge mensen die verlangen om in Zijn huis een zegen te vragen bij de Bron van troost en licht.

Veel dorpsgenoten, jong en ouder, staan soms op het pad voor het kerkgebouw om het stralende paar te zien. Dikwijls zijn ze er al op gewezen dat zij ook mee naar binnen mogen!

De koster heeft de klok geluid en heeft de dominee gewaarschuwd dat het bruidspaar er is. De dienaar van het Goddelijke Woord komt in ambtsgewaad naar buiten om het jonge stel in de kerk welkom te heten. Dan volgt traditioneel het moment van de foto. Gelukkig is het rondom de kerkdienst de laatste foto. Laten we dat alstublieft maar zo houden.

Fatsoenlijker fotograaf

Nooit zal ik het vergeten. Naast het bruidspaar stelde ik mij op, zoals altijd. Wat een gedachten gingen door mij heen

bij het zien van de fotograaf: 'Hadden die mensen niet een fatsoenlijker fotograaf kunnen uitnodigen? Zulk haar, een ooring, en van die akelige tatoeages op z'n arm!' Deze jongeman was al door mij afgeschreven. Nog schaam ik mij voor m'n gedachten.

Toen kwam, voordat de fotograaf ons drieën fotografeerde, zijn vraag: 'Dominee, waar is uw Bijbel?' Dat is wel een beschamende en ontdekkende vraag voor een dominee. Een vraag waar ik voor dit fotomoment nog nooit over nagedacht had. Ook een vraag die een nette fotograaf nog nooit aan mij had gesteld.

Deze jongeman had begrepen waarom de dienaar van het Goddelijke Woord samen met het bruidspaar op de foto moest. Niet omdat ik zelf van belang was of zo, maar omdat ik het bruidspaar op deze belangrijke dag het Woord van God mocht meegeven. Het grootste geschenk voor de huwelijksreis moet zichtbaar zijn, zeker ook op de foto. Dat vond hĳ, die fotograaf,

met zijn ooring en wilde tatoeages op zijn armen!

Het gebeurde al vele jaren geleden, maar sinds dat moment is op elke foto van een bruidspaar, waarbij ik de trouwdienst mocht leiden, een gloednieuwe Bijbel in de Statenvertaling, meestal met koperen sloten, het absolute middelpunt.

Kort preekje

Zo krijgt ook een predikant gelukkig weleens een heel kort preekje voor de dienst. Vaak komt die van eerwaarde kerkenraadsleden. Maar soms dus ook van iemand die hij al had afgekeurd en afgeschreven. De Meester kwam toch juist om zondaren te zoeken en zalig te maken.

Natuurlijk is het de oprechte bede dat de trouwbijbel niet alleen een plaats krijgt op de foto bij de ingang van het kerkgebouw. Het Woord van de levende God mocht met het bruidspaar meegaan in de onbekende toekomst. In dit Woord staan de antwoorden op alle levensvragen! Voor de tijd en de eeuwigheid. Daarom is biddend onderzoek samen zo nodig. Laat de huisgodsdienst in de 'wittebroodsweken' beginnen.

Is het onze dagelijkse belijdenis: 'Uw woord is mij een lamp voor mijnen voet, mijn pad ten licht om 't donker op te klaren?' (Ps. 119:53, berijmd). Dan is het ook ons dagelijks gebed om de Heilige Geest: 'Maak in Uw woord mijn gang en treden vast, opdat ik mij niet van Uw paân moog' keren' (Ps. 119:67, berijmd). Tolle lege!

Boekennieuws

"De stad van mijn vaderen", meditaties over Nehemia, ds. A. Moerkerken; uitg. Den Hertog, 220 blz., € 18,50.

De stad van mijn vaderen

Van de hand van onze geliefde oud-rector van de Theologische School, ds. A. Moerkerken, is opnieuw een boek verschenen. Op deze wijze mag hij de gemeenten nog dienen. In zeventwintig meditaties wordt het kleine Bijbelboek Nehemia behandeld. Het zijn op schrift gestelde meditaties die onze emerituspredikant in zijn eerste gemeente Nieuw-Beijerland op een doorde-weekse ochtend heeft uitgesproken voor de kerktelefoon. Het boek Nehemia is - net als het hele Woord van God - ook voor de tijd waarin we nu leven nog altijd actueel. Nehemia, de schenker van de Perzische koning Arthahsasta, gaat 'door de goede hand Gods over hem' naar Jeruzalem om de muren en de poorten van de stad te herstellen; om wat goeds te zoeken voor de kinderen Israëls. Die muren waren verscheurd en de poorten met vuur verbrand. 'Is het niet een treffend beeld van de staat en toestand van Nederlands kerk in onze dagen? (...) *Verscheurd en verbrand* zijn de twee woorden die de toestand van de kerk hier op aarde aanduiden'. Het wel en wee van Sion lag de godvrezende Nehemia na aan het hart. Het blijkt door het hele boek heen dat Nehemia een biddend mens was! 'Waren er vandaag de dag maar meer bidders die zó werkzaam mogen zijn voor ons arme land, maar ook met de kerk

van Nederland en voor het volk in Nederland'. Biddend mag hij zo zijn werk doen in het leiding geven aan het herstel van de stad van zijn vaderen. Uitvoerig wordt stilgestaan bij de plechtige boete- en bededag in Nehemia 9 en het ontroerende gebed van - hoogstwaarschijnlijk - Ezra. In deze meditatiebundel wordt heengewezen naar de grote Voorbidder aan Gods rechterhand, Jezus Christus, van Wie Nehemia een type mag zijn. Bij de herbouw wordt veel tegenstand ervaren, de vijandschap is groot. Maar Christus is de grote Strijder voor Zijn volk, 'de Krijgsmans in het leger, Die door niets en niemand te vellen is'. Daarom hoeft Gods Kerk niet te vrezen. We willen deze eenvoudige bundel van harte aanbevelen.

ds. A.P. Baaijens, Aagtekerke

"Spreekende getallen; symboliek in de Bijbel", ds. A. Schot; uitg. De Banier, 168 pag., € 15,95.

Spreekende getallen; symboliek in de Bijbel

In deze tien preken valt licht op de betekenis van getallen in de Bijbel. De symboliek die in getallen kan liggen, is een aspect van de Godsopenbaring. Eerder verscheen van onze huidige docent homiletiek op de Theologische School een bundel preken over "Spreekende kleuren". In deze preken is niet slordig en 'op de klank af' gezocht naar de bedoeling achter dergelijke symboliek. Schriftuurlijk-bevindelijke prediking zoekt in de toepassing het hart van de hoorders, in het bijzonder: Gods kinderen, én is vanwege de eerbied voor (de God van) het Woord allereerst gebonden aan getrouwe exegese. In deze bundel vinden we onder andere een preek over 'Gods eenvoudigheid' (Deut. 6:4-5), 'Het tweevoudig getuigenis' (Openb. 11:3), 'Een drievoudige heiligheid' (Jes. 6:3), 'Een viervoudige stormwind' (Openb. 7:1-3), de zesvoudige macht van het beest (Openb. 13:18) en de veertigvoudige wachtenstijd (Deut. 9:2-3). Er worden regelmatig lijnen getrokken naar de tijd waarin wij leven. Zo lezen we dat de wereld ten onder zal gaan, 'aan welk virus dan ook. (...) Ik denk dat dit het virus van de hoogmoed zal zijn. (...) Ik zeg niet dat Gods kinderen niet met het oordeel in aanraking zullen komen. Ik zeg niet dat ze allemaal gespaard zullen worden, maar ik zeg wel dat de Heere Zijn kinderen veiligheid

schenkt. Hij bewaart hen van de verdovende kracht van het oordeel. Voor hen is het niet beschadigend, maar louterend, reinigend, verlossend. (...) Er is maar één veiligheid, dat is de Borgtocht van Jezus Christus. Het eigendom, een dienstknecht zijn van Hem, dat geeft veiligheid. Anders kunnen we niet leven en niet sterven'. En dan volgt de oproep: 'Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en alle andere dingen zullen u worden toegeworpen'. Deze onderwijzende preken blijven dicht bij het geïnspireerde Woord van God. Ze willen dicht bij het hart van de hoorders komen. Ze geven vanuit het Woord leiding aan het geestelijke leven van Gods kinderen. De preken zijn bijzonder geschikt voor gebruik in de leesdiensten.

ds. H.A. van Zetten, Nieuw-Beijerland

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Capelle aan den IJssel-West,
ds. D. de Wit te Borssele;
te Drachten,
ds. M. Blok te Scherpenisse;
te Hoogeveen,
ds. J. de Kok te Westkapelle;
te Kalamazoo (Michigan, VS),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
te Rilland-Bath,
ds. G.J. Baan te Rotterdam-Zuidwijk;
te Vlissingen,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk.

Bedankt

voor Aalst,
ds. C. Sonneveld te Alblasserdam;
voor Katwijk aan Zee,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
voor Zeist,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 22 FEBRUARI 2022

Ds. A.P. Baaijens opent als consulent van de roepende gemeente Middelburg-Zuid de vergadering op de gebruikelijke wijze. Vervolgens wijst hij op het memorandum over 2021: Overleden zijn: uit de gemeente Meliskerke op 8 januari diaken J. Wisse (75 jaar). In Middelburg-Centrum overleed op 24 november diaken A. Dingemans (88 jaar). Op 26 september overleed ds. M.J. van Gelder (82 jaar), emerituspredikant van de gemeente Middelburg-Zuid. Op 18 september overleed Anthonie Poppe (89 jaar), diaken in Vlissingen. Er worden ook jubilea genoemd. In Westkapelle diende ouderling W. de Visser 25 jaar en diaken M. Peene 25 jaar als diaken. De gemeente van Westkapelle bestond op 15 december 100 jaar. Op 5 januari nam ds. S. Maljaars afscheid van Meliskerke. In Aagtekerke is ambtelijk werk beëindigd door ouderling O. van den Hoek, in Middelburg-Centrum door ouderling J. Prinsen, in Middelburg-Zuid door de ouderlingen I. Heijboer en F. Dieleman, in Oostkapelle door de ouderlingen L. Jobse en C. de Bonte en diaken H. Boerhof, in Terneuzen door ouderling M. Simons en diaken J.J. den Hollander, in Vlissingen door ouderling A.C. Hage en diaken J. van Hell.

Hierna verklaart de tijdelijke voorzitter de vergadering voor geopend. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses is ds. J.M.D. de Heer, assessor is ds. A.P. Baaijens, scriba is S. Riemens en quaestor is A.J. van der Maas.

Van het Deputaatschap Kerkrecht is er een advies om een verdeling te maken in de classis, zodat iedere gemeente een naburige gemeente heeft om hulp te vragen.

Er worden vier ingekomen rapporten aan de orde gesteld: Het eerste is een verslag van de ouderlingen L.W. van de Vreede en J.R. Dingemans over de aangepaste catechisatie aan verstandelijk gehandicapten. De classis dankt beiden voor het catechiseren en vraagt of zij dit werk willen voortzetten.

Het tweede rapport betreft de verslagen en stukken van de Classicale Evangelisatie Commissie. Evangelist A. van Setten vertelt kort de stand van zaken en de laatste ontwikkelingen. Van Setten wordt dankgezegd en Gods zegen toegewenst.

Er zijn drie punten van behandeling ingediend: Een gemeente heeft een punt van behandeling ingediend betreffende de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Omdat een VOG-aanvraag nu nog niet verplicht is, wordt hier op de volgende vergadering opnieuw over gesproken.

Er ligt een vraag op tafel betreffende de voorbereidingscommissie voor appelzaken. Op de volgende classisvergadering komt de vacature in de voorbereidingscommissie en de visitatiecommissie op de agenda.

Een gemeente vraagt nogmaals aandacht voor het eerder ingediende punt omtrent het vrijgeven van de Herziene Statenvertaling (HSV) voor kerkelijk gebruik in onze gemeenten.

De commissie met mandaat van de Generale Synode is met de Statenvertaling bezig en de uitkomst zal tijdens de synodevergadering bekend worden. Na een uitgebreide gedachteswisseling stelt de preses vast dat er te weinig draagvlak is om het verzoek door te sturen. Laten we oproepen tot voorzichtigheid, zo klinkt de waarschuwing. 'We moeten niet uitstralen dat onze Statenvertaling een probleem

zou zijn. De Heere heeft juist deze vertaling zo kennelijk willen gebruiken in onze kerken. Gezamenlijk nemen we de zorgen mee in onze harten. Laten we afwachten wat hieruit voortkomt.'

Afgevaardigden naar de PS Zuid zijn de predikanten A.P. Baaijens, J.M.D. de Heer, J. de Kok en J.B. Zippro, en de ouderlingen J.P. Bosman, A.J. van der Maas, A.W. Overbeeke en S. Riemens.

De gemeente van Oostburg is de roepende kerk voor de vergadering van 24 juni 2022 te Vlissingen. Wanneer er geen punten ter behandeling zijn, wordt de vergadering gehouden op 9 september. De preses verzoekt ouderling Terlouw van de roepende kerk te eindigen.

S. Riemens, scriba

VERGADERING PS ZUID

Op donderdag 7 april vergadert de Particuliere Synode Zuid in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Goes. Aanvang 9.30 uur. Mannelijke (doop)leden zijn welkom.

Op woensdag 6 april wordt een bidstond gehouden in de kerk van Middelburg-Centrum. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, hoopt ds. S. Maljaars, preses van de vorige synode, voor te gaan.

AANGEPASTE DIENST GENEMUIDEN

Op zaterdag 2 april (14.30 uur) wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Genemuiden een aangepaste dienst gehouden worden voor mensen met een verstandelijke beperking. Ds. A. Verschuure hoopt voor te gaan. Iedereen is welkom.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 309: Scriba van de gemeente te Werkendam is per 1 april: W. Bijl, Sportlaan 48. 4251 GD Werkendam; tel. 0183-505079; e-mail scriba@gg-werkendam.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

VAKANTIEWEKEN VOOR OUDEREN

Bent u 50 jaar of ouder en heeft u zin om in de zomer gezellig een week met een groep op vakantie te gaan? Dan ontmoeten wij u graag tijdens een van onze Samen-uit-vakantieweken, georganiseerd door de Vrouwenbond van de Gereformeerde Gemeenten.

We organiseren dit jaar twee weken voor vitale ouderen en een week voor ouderen die enige zorg nodig hebben. Kenmerkend voor deze weken zijn de grote saamhorigheid, fijne sfeer, gezelligheid, ontspanning en bovenal de waardevolle momenten rondom Gods Woord.

Opgave/inlichtingen: mevr. J.P. de Witte-Dorst, tel. 0113-581959 of 06-27104901, e-mail:

cvb.gasten.ow@vakantiewekenvbogg.nl
Meer informatie (en inschrijfformulier) op: www.vakantiewekenvbogg.nl/gasten, onder het kopje 'ouderen'.

VAKANTIEWEKEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN

Heeft uw kind veel aandacht nodig en vindt u het fijn als uw kind een week mee kan op een vakantie week in eigen sfeer? Voor kinderen en jongeren met een gedragsbeperking (bijv. ASS, ADHD) zijn er nog plaatsen vrij in de weken voor kinderen van 6 tot 12 jaar, 13-14 jaar en voor jongeren van 15-18 jaar. Heeft uw kind een-op-eenbegeleiding nodig, dan zijn daar mogelijkheden voor. Meer info: <https://vakantiewekenvbogg.nl/gasten> Mail voor vragen en informatie naar mevr. E.J. de Jonge-Kleppe:

cvb.gasten.gb@vakantiewekenvbogg.nl of stuur een sms/app naar 06-49498553. Ook zoeken we voor diverse weken nog stafleden. Info: mevr. J.M. Mudde-van den Berg, tel. 0182-343029 of mail naar cvb.stafleden.gb@vakantiewekenvbogg.nl

OPEN LESSEN CGO TOERUSTING

Wilt u vrijblijvend kennismaken met de Basis cursus of de Vervolg cursus van de CGO? Kom dan naar onze open les: Amersfoort, 16 april, Utrechtseweg 230 (8.30 uur)
Dordrecht, 9 april, Prof. Waterinklaan 41 (8.30 uur)

Elspeet, 19 april, Nachtegaalweg 11 (19.30 uur)

Goes, 9 april, Van Dusseldorpstraat 45 (8.30 uur)

Gouda, 7 april, Noordelijk Halfrond 10 (19.15 uur)

Rijssen, 9 april, J. Ruysdaelstraat 1 (8.30 uur)

Meer informatie over het nieuwe cursus-aanbod: www.cgo.nu/toerusting of kies voor een opleiding op HBO-niveau.

BONDS DAG VROUWENVERENIGINGEN

De Vrouwenbond houdt op 5 april haar jubileumbonds dag in de Adventkerk in Veenendaal. Iedereen is fysiek van harte welkom. Voor hen die liever nog op anderhalvemeter afstand zitten, zijn aparte vakken gereserveerd. Wilt u hier gebruik van maken, dan graag opgeven via: secretaresse@vrouwenbondgergem.nl of tel. 0342-442933.

Een bijzondere dag met de herdenking van 75 jaar VBBG en 50 jaar vakantieweken voor mensen met een beperking en ouderen. Ds. A.P. Baaijens hoopt te mediteren over "k Zal gedenken" en ds. A. Verschuure houdt een referaat over 'Uitzien met verlangen - in opzien tot de Heere'. Naast de start van de jubileumactie zal er een vraaggesprek zijn met stafleden en gasten uit de vakantieweken. De gasten zullen ook voor ons zingen. Organist is Pieter Heykoop. Meer informatie: www.vrouwenbondgergem.nl.

De dag is ook te volgen via <https://kerkdienstgemist.nl/stations/1793-Ger-Gem-Veenendaal>

KLEDINGBEURS VEEN

Op vrijdag 8 april (8.30-17.00 uur) is er in Veen een beurs voor tweedehands kleding. Locatie: Dorpshuis, Groeneweg 2. De opbrengst is voor de evangelisatiepost in Tilburg.

KLEDINGBEURS MIDDELBURG

Op woensdag 30 maart (19.00-21.00 uur) en donderdag 31 maart (8.45-11.00 uur) is er een beurs met tiener- en kinderkleding in de zaal van de Zuiderkerk, Schoutstraat 1, Middelburg. De opbrengst is voor de activiteitenc commissie.

KLEDINGVERKOOP VEENENDAAL

Op zaterdag 9 april is er van 9.00-13.00 uur in de Adventkerk te Veenendaal (Vijftien Morgen 51) een verkoping van tweedehands kleding. De helft van de opbrengst is voor de inbrenger, de andere helft is voor Ernest en Andrea Jassey in Gambia. Inschrijven kan op www.gergemveenendaal.nl onder kopje 'acties'. Voor meer info mail naar kledingverkoopadventkerk@gmail.com

WANDELTOCHT VOOR ZGG

Op 18 april (tweede Paasdag) organiseert de zendingscommissie in Aalburg een wandeltocht t.b.v. de zending. Startplaats: gebouw van de Geref. Gemeente, Polstraat 6. Er zijn tochten van 8 en 12 kilometer; starttijd tussen 13.00 en 15.00 uur.

Voor de kids is er samen met de ouders een speurtocht; starttijd tussen 13.30 en 15.30 uur. Kosten € 10,- p.p., max. € 25,- per gezin incl. pannenkoekeneten na afloop. Opgeven verplicht tot uiterlijk 15 april via gga@kliksafe.nl of tel. 06-51138426.

ZANGAVONDEN

Bolsward - Martinikerk, zat. 9 april, 19.30 uur, niet-ritmische samenzangavond m.m.v. Simon van der Have, trompet en Bart Kruithof, orgel; leiding: evangelist S. de Visser; collecte voor het project Oekraïne van Bijzondere Noden; toegang gratis.

Werkendam - Rehobothkerk, Binnen-vriend, zat. 2 april, 19.30 uur, jeugdkoor Asaf en jongerenkoor Cantilena o.l.v. Peter Wildeman en organist Willem den Boer; leiding ds. H.J. Agteresch; collecte voor Spaans Evangelische Zending; toegang vrij.

Geldermalsen - Bethelkerk, Laan van Leeuwenstein, zat. 9 april, 19.30 uur, kinderkoor De Kleine Lofstem o.l.v. Jolanda van Dam; leiding ouderling Huigens; fam. Schenkeveld vertelt over hun toekomstig werk bij MAF in Liberia, collecte voor MAF.

Kerkdiensten

ZONDAG 3 APRIL 2022

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. G. Pater; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Alphen aan den Rijn 14.30 uur ds. P.J. de Raaf; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Berkenwoude 19.00 uur ds. G.J. Baan; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Burgh-Haamstede 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. M. Karens; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; Capelle aan den IJssel-West 18.30 uur ds. M. Joosse; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Schevingen 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Den Helder 10.00 en 15.00 uur stud. J.M. Evers; Deventer 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 9.30 (H.A.), 11.45 (H.A.) en 17.00 uur (H.A.) ds. W.A. Zondag; Ede 15.30 uur ds. F. Mulder; Eindhoven 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 18.00 uur ds. A.A. Brugge; Enter 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravanzande 15.30 uur ds. J. Schipper; Groningen 19.00 uur ds. A. Verschuure; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. M. Blok; Hilversum 19.00 uur ds. B. Labee; Hoedekenskerke 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Hoofddorp 18.30 uur ds. P. Mulder; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. W. Silfhout; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.30 uur ds. D. de Wit; Kapelle-Biezellinge 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. J. Beens; Kesteren 12.30 uur ds. W. Mouw; Klaaswaal 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 16.00 uur ds. M. Karens; Krabbendijke 9.30

(H.A.) en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Lisse 15.30 uur ds. H. Brons en 19.00 uur ds. J. Beens; Meeuwen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 18.30 uur ds. J. Schipper; Nieuw-Beijerland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwe-Tonge 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwer Ter Aa 19.00 uur ds. W. Harinck; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur stud. M. Boersma; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Nisse 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Nunspeet 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. C. Harinck; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Oosterland 18.30 uur stud. M. Boersma; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Oostvoorne 15.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Opheusden 9.30 en 15.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 18.00 uur stud. J.M. Evers; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Oude-Tonge 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Poederoijen 19.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 14.30 uur (H.D.) ds. G.J. Baan; Poortvliet 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Puttershoek 14.15 uur ds. M.H. Schot; Rhenen 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 9.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Sint Annaland 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Sint Philipsland 14.30 uur ds. K. Boeder; Sliedrecht 9.00 en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. A. Schot; Spijkenisse 10.00 en 18.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. C. Hogchem; Stolwijk 19.15 uur ds. G.W.S. Mulder; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde-De Vecht 14.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Tholen 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Visscher; Uddel 10.00 en 18.30 uur stud. A.E. Brijder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.15 uur ds. W.A. Zondag; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds.

L. van der Kuijl; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Werkendam 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Woerden 16.00 uur ds. W. Visscher; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 15.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Zoetermeer 18.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 5 APRIL 2022

Aalst 19.30 uur ds. G. Beens; Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; Ede 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Meeuwen 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Melissant 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Nieuwer Ter Aa 19.30 uur ds. G. Pater; Stolwijk 19.30 uur ds. A. Verschuure; Uddel 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

WOENSDAG 6 APRIL 2022

Berkenwoude 19.30 uur ds. H.J. Agteresch; Dinteloord 19.30 uur ds. L. Blok; Drachten 19.30 uur ds. A. Schot; Genemuiden 19.30 uur ds. A. Verschuure; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Hoofddorp 19.45 uur ds. C. Hogchem; Kamperland 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Leerdam 19.30 uur ds. M. Joosse; Middelburg-Zuid 19.30 uur (bidstond P.S. Zuid) ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.30 uur ds. J. Schipper; Nisse 19.30 uur ds. G. Pater; Puttershoek 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Sint Annaland 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Soest 19.30 uur ds. S.W. Janse; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee;

“
**ER WORDT TERECHT GEZEGD
DAT DE WEG NAAR DE HEMEL
ALS EEN MOERASSIGE WEG
IS. SOMMIGEN KRIJGEN
DAAR WEL NATTE VOETEN,
MAAR TOCH KOMEN ZE ER
UITEINDELIJK DOORHEEN.**
S. RUTHERFORD

Woerden 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Zeist 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Zwolle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

DONDERDAG 7 APRIL 2022

Alblasserdam 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Borssele 14.15 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Dirksland 19.30 uur (voor de zending) stud. A.E. Brijder; Kampen 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. W.J. Karels; Kootwijkerbroek 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Lisse 19.45 uur ds. E.J. Boudewijn;

Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Schot; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Nunspeet 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Oosterland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Opperdoes 19.30 uur ds. J. van Laar; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Sprang-Capelle 19.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. M. Blok; Westzaan 19.30 uur ds. W. Visscher.

VRIJDAG 8 APRIL 2022

Nunspeet 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 3 APRIL 2022

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Met ontroering hebben wij kennis genomen van het overlijden van

mevr. H. Baaijens-Kerseboom

In de periode 1988 - 1996 mocht zij haar man, wijlen ds. J. Baaijens, in ons midden trouw terzijde staan. Zij bleef ook daarna, hartelijk meevend, met onze gemeente verbonden. Nu heeft zij haar wens verkregen.

De Heere gedenke de kinderen en (achter)kleinkinderen en Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente te Enkhuizen,
Ds. G. Heijkamp, preses
S. Kooiman, scriba

Enkhuizen, maart 2022

En het geschiedde dat de bedelaar stierf...
Lukas 16:22

Met ontroering hebben de kerkenraden van de Gereformeerden Gemeenten Capelle aan den IJssel-Middelwatering en -West kennis genomen van het overlijden van oud-ouderling

W. Kik

Vanaf 1967 heeft hij, eerst enkele jaren als diaken, en daarna als ouderling, met enkele onderbrekingen, de gemeenten tot 2004 zo'n 35 jaar mogen dienen. Vanaf 1992 diende hij de gemeente van Capelle-West.

Veel catechisanten heeft hij de dienst des Heeren aangeprezen.

De Heere ondersteune zijn kinderen en kleinkinderen in hun verdriet.

Namens de kerkenraad van Elim:
W.M. v.d. Wilt, preses
K. Bel, scriba

Namens de kerkenraad van de Moriakerk
H.T. Groenendijk, preses
B. Agteresch, scriba

Capelle aan den IJssel, 25 maart 2022

Jouw bruidsjurk...

-Uniek -Maatwerk -Betaalbaar

Atelier Joline

www.atelier-joline.nl
Reeuwijk

www.scheurfotokaarten.nl

Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid.
Een scherpe prijs voor de verkoping op uw
eigen vereniging en/of goede doel.
0317-616735 / 06-51564461

NIEUW Laatste preken JC Philpot dl 4 €10,-.
105 vragen aan Philpot in Afscheiding en
Raadgevingen €15,-. Alle 20 boeken €160,-.
Luisterpreken. hetbraambos.nl 078-6933783

Kinderopvang 't Schansje is een
kleinschalig, christelijk kinderdagverblijf
in Zaltbommel.
Wij zijn op zoek naar enthousiaste,
creatieve en flexibele

PEDAGOGISCH MEDEWERKSTERS (KDV/BSO)

Interesse? Stuur een brief met CV naar
ons e-mailadres: info@tschansje.nl
t.a.v. de heer A. van der Schans.
Heb je nog vragen, dan kun je ook altijd
even bellen naar: 06-13 85 26 38

BED & BREAKFAST No35 in ELSPEET

Landelijk, luxe B&B met eigen terras
KADOTIP: geef Kadobon B&B No35
T. 0633010623/www.bb35elspeet.nl

Te huur 6 p chalet, 3 slpk, 8 min. lopen van strand nabij Zoutelande. Van alle gemakken voorzien. Vrij: Pasen tot 29/4, 6/5-25/5, 13/6-27/6, 16/7-23-7, 20/8-2/11. Tel. 06-34 78 44 37.
www.zeeuwshuisjeachterdeduinen.nl

Lekker op vakantie in een compleet ingerichte LODGE! (5 tot 7 pers.) in Frankrijk, Spanje of Oostenrijk
Info: 0653895937 www.familylodges.eu

**Zangavond D.V. 9 april, aanvang 19:30 uur
Gereformeerde Gemeente Boskoop**

Mendelweg 20
Mannenkoor Canticum o.l.v. Henri Adema
Kinderkoor de Jonge Ichtusklinken
o.l.v. Nienke Jordaan-van Winkelen
Blokfluitensemble Con Brio & Con Amore
o.l.v. Gerlinde Neele
Piano: Mieke Verduijn
Appelwoord: Arno Kortleven
Collecte voor: Oekraïne

Vrijstaand vakantiehuisje Veluwe, Uddel, 'Aardhuisje', 6 pers., wasm. en droger.
Tel. 0651356365

Student (17) zoekt voor het nieuwe studiejaar **woonruimte** met eigen voorzieningen. Kamer, zolderverdieping of een plekje op een erf.
Tussen Nunspeet en Kampen, op loop-/fiets-afstand van OV. Heeft u/weet u iets? Neem contact op met: 0650548412

Op jezelf wonen nog even een stap te ver?

Jongerenhuis "Wallenburg" in Ederveen heeft nog enkele studio's beschikbaar, zie www.jongerenhuisederveen.nl

**ZANGAVOND VOOR ZHYTOMIR
Vrijdag 8 april | HHG Putten**

Benefietconcert

Aanvang: 19.45 uur
Hersteld Hervormde Gemeente Putten:
Henslare 2 in Putten
Algehele leiding: ds. F. Mulder
Spreker: Arno Kortleven
Opbrengst bestemd voor de gaarkeukens in Zhytomir (Oekraïne) via Bijzondere Noden

Met medewerking van

Christelijk Mannenkoor Ede en Reformatorisch jongerenkoor Chenánja o.l.v. Jan Hendrik van Schothorst
Gelders Mannen Ensemble o.l.v. Arie Kortleven
Orgel en piano: Arie Kortleven en Jan Hendrik van Schothorst
Trompet: Gijsbert Kortleven

www.bijzonderenoden.nl/oorlogoekraïne

CAMPING EN CHALETPARK
"DE VERBORGENE HOEK"
Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

Feminine Herbal Complex (NeoLife)

* balanceert de hormonen
* bij ongemakken rondom menstruatie
* verlicht zwaarmoedigheid en somberheid
April-aanbieding / Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinsteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

Studente (18) zoekt kamer in Leiden.

Liefst gedeeld met medestudenten.
Tel: 0643613134

Zoekt u een rustige plek in de vrije omgeving en/of toe aan gezelligheid onder het genot van een bakje koffie/thee, kom dan eens op onze Zorgboerderij kijken. Wij zijn iedere dinsdag en vrijdag geopend voor volwassenen en ouderen.

Bel naar 0342-422432 of mail naar Henny@grootkootwijk.nl
Meer informatie is te vinden op de site:
www.grootkootwijk.nl

**Samenzangreis Zuid-Afrika ZGG
DV 4-18 oktober 2022**

Martin Weststrate & Peter Wildeman
www.zgg.nl/help-mee/zangreisafrika
of www.zang-reizen.nl

Vakantie in Duitsland? We hopen dat het dit jaar weer ruimschoots mogelijk is! Wij verhuren twee zeer ruime **vakantiewoningen**, geschikt voor zowel klein als groot gezelschap. Geniet bij ons van de mooie ruige natuur van het Pfalzerwoud. Uitgebreide info: www.beth-etham.de of onder tel.nr. 0049-6385-92 555 77 of mobiel 0049-151-572 622 72 (op dit nr. ook Whatsapp. Wij spreken Nederlands).

**PROFIJT
ISOLATIE**

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

www.profijtisolatie.nl

WILGENHORST
gedenken

ZELF SAMENSTELLEN
VASTE LAGE PRIJS
ALL INCLUSIVE

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

Computerhulp gezocht voor het bijbrengen van de basisbeginselen, Veluwe. Evt. tegen enige tegemoetkoming voor de on-/reiskosten.
Tel. 06-16119202

WWW.WISSEFOTOKAARTEN.NL
ACTIE T.B.V. OEKRAINE
per stuk € 0,85
20 stuks: € 15,- 30 stuks: € 21,-
vanaf 40 st. geen verzendkosten!
Actie geldig t/m 30 april 2022

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasersdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.rpnederland.nl

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

HULP NA EEN ongeval

Bent u slachtoffer van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

db-letselschade.nl
0252-701108

VerkeerstheorieVanWijngaarden
ONLINE LEREN + OEFENEXAMENS VOOR CBR AUTO THEORIE EXAMEN

**COLLEGA'S
GEZOCHT!**

Bent u de schakel tussen kinderen en collega's?

Wij zijn op zoek naar een teamleider voor 32 tot 40 uur per week, met ingang van volgend cursusjaar.

Hebt u belangstelling of wilt u eerst kennismaken?

U bent van harte welkom voor een kopje koffie. Bel met B. Paanstra via **06-21390433**. Of kijk voor meer informatie op reboothsch.nl.

Schoonbeekhof 53
3774 DA Kootwijkerbroek
0342 441556

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn (nieuw)

Teken alvast bij boekhandels in op:
Zware tijden, i.v.m. oorlog in Oekraïne,
M.m.v. Ds: G. Beens, A.T. Huijser, A. Schot,
A. Schultink, A. Verschuure, Th. Zwartbol,
B. Smytegelt. ww.ramshoorn.nl

GEVRAAGD OP M.B.S. BAS ANNE
**Schoolverlater, Leerlingmatroos,
Matroos of Stuurman**
Ma. t/m vr. -- Kost en inwoning vrij
Voor info: 0630237853

**T.H. vakantiewoning 6 pers. in
Kootwijkerbroek.** Af-/wasmachine
aanwezig, vrij uitzicht. Info: 0622884185

Dit jaar in Nederland op vakantie?
Bergzicht Ommen, luxe chalet, 8 pers.
www.zalmenhuis.nl, 06-51781723.

Ds. G.H. Kerstenschool
Borssele

WIL JIJ ONZE MEESTER OF JUF WORDEN?

Een goede meester/juf voor de bovenbouw
*is welkom op onze school! Je kunt solliciteren voor de
hele week of een deel van de week.*

Schrijf nu je sollicitatiebrief en hopelijk tot snel!

Kijk voor meer informatie op
WWW.KERSTENSCHOOL.NL

Liever werken als invalleerkracht? Dan is solliciteren ook mogelijk.

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 325 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp T 0548 540 053

Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon / verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Johan van Lagen, Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

DINANT VAN DIJK
begrafenisverzorging

de laatste zorg

*Respectvolle en
persoonlijke aandacht*

Verzorgt begrafenissen waar u wenst.
Genemuiden - IJsselmuiden - Kampen -
Zwolle - Urk - Staphorst en omgeving

T: 038-337 61 29   Burg. ten Veldestraat 22
M: 06-24 80 09 17   8281 ZS Genemuiden
www.delaatstezorg.nl   info@delaatstezorg.nl

dag en nacht bereikbaar - geen crematie

**KOM OOK:
19, 20, 21, 22
APRIL**

**DIT IS OLGA,
STUDENT LERAAR BASISONDERWIJS**

OOK LERAAR WORDEN? KOM NAAR EEN OPEN COLLEGEDAG

Onze opleidingen:

- leraar voortgezet onderwijs
- pedagogiek
- pabo
- ad-Pedagogisch educatief professional
- masters

Heb jij hart voor kinderen en jongeren? Wil je iets betekenen voor hun toekomst? Dan is **Driestar hogeschool** de plek voor jou. In onze lerarenopleidingen en pedagogische opleidingen staat de vorming van jou als christelijke professional centraal. Bezoek een **open collegedag** en loop een dag mee met onze studenten. Kijk op de **website** voor meer informatie en meld je aan!

www.driestar-hogeschool.nl

'Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren'

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | kroonvloereninsteen.nl

Op onze reformatorische zorgboerderij zoeken we begeleiding voor onze jeugd. Het gaat om 8 uur per week: om de woensdag en om de zaterdag. Relevante opleiding: minimaal MBO4 afgerond. Ervaring met kinderen met ASS, ADHD en hechtingsproblematiek is een must. We verwachten van ons personeel dat zij onze missie en visie (zie website) onderschrijven. Bij interesse in deze vacature: CV en motivatie mailen naar janne@grootkootwijk.nl

De mooiste collectie PVC vloeren. Laat u adviseren in uw eigen huis!
Afspraak plannen? 06-19557166
[DE VLOERENKONING.NL](http://DE.VLOERENKONING.NL)

Begrafenisonderneming

Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **4**

Meer dan 40 jaar ervaring!

Tegel: enorm formaat / kleine prijs! 80x80 cm, verkrijgbaar in vijf kleuren. Van 89,95 voor 39,95 p/m²

Kraakprijs! 39,95 p/m²

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD
Totaal 17500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

MOOIE COLLECTIE ORGELS VAN DIVERSE MERKEN RUIE ERVARING IN ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE KLANKEN...

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSEL VRIJHEIDSLAAN 55 2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSEL	KRABBENDIJKJE OOSTPOLDERWEG 1S 4413 NN KRABBENDIJKJE
--	--

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl
Psychologische Hulpverlening

"En aan hun ellende denkt"

Niet-ritmische PSALMZANGAVOND + bovenstem

ST. JANSKERK GOUDA
D.V. ZATERDAG 2 APRIL 2022
Aanvang: 19.30 uur - Toegang vrij!

Organist: Pieter Heykoop
Leiding: Ds. A. Schultink
Collecte: Noodhulp Oekraïne

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,47 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2EO
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

DE EERSTE ENGELSE BIJBEL IS KLAAR IN 1382. WYCLIFFE SPREEKT DE BIJBELVERTAALERS EN DE OVERSCHRIJVERS TOE.

'Vandaag zijn dankzij uw inzet meerdere Bijbels klaargekomen. Naast enkele volledige Bijbels hebt u ook nog heel wat losse Bijbelgedeelten overgeschreven. En de korte Bijbelteksten voor de Lollards. Zodoende hadden zij een boodschap om uit te delen in het land. God zegene ons werk, broeders. Hij kan maken dat de duisternis in de kerk en in ons vaderland wordt verlicht door de boodschap van het Evangelie. Heeft Christus niet gezegd: 'Ik ben het Licht der wereld; die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben?' Er gaat een golf van ontroering door de zaal. Ja, dát is inderdaad hun drijfveer geweest. Door hun werk wilden ze het licht van het Evangelie verspreiden. Ook al was het soms moeilijk. Maar ze hebben met elkaar gevoeld dat de duisternis in de kerk tot licht gemaakt moet worden. En dat kan alleen door het Woord van God. 'Broeders', vervolgt Wycliffe, 'tijdens het vertalen en overschrijven hebben we al gemerkt dat de tekst zoals die nu voor ons ligt soms nog wat moeilijk is. Begrijpelijk, want we hebben de Bijbel nu woord voor woord vertaald vanuit het Latijn. Maar laten we niet mismoedig zijn. We hebben nu eindelijk een volledige Bijbel in de Engelse taal. En mijn voorstel is om – met Gods hulp – in de toekomst eraan te werken om de zinnen begrijpelijker te maken. Ik hoop nog mee te maken dat die begrijpelijke Bijbel er komt.' De laatste woorden van Wycliffe galmen na in de hoge zaal. Niemand durft iets te zeggen op dit bijzondere moment. Allen zijn diep onder de indruk. Wat Wycliffe zei, is waar. Dankzij Gods hulp mag het Engelse volk nu eindelijk in het bezit zijn van een Bijbel in hun eigen taal!

VERVOLGVERHAAL | J. KRANENDONK-GIJSSSEN - UITG. DE BANIER

Let op je lippen!

Wat schrik ik er iedere keer van, als ik in mijn omgeving een woord hoor, waarmee de Heere verdriet gedaan wordt!

Soms hoor ik een woord dat lijkt op de Naam van de Heere. Dat wordt ook wel een bastaardvloek genoemd. Of ik hoor een scheldwoord waarin een ernstige ziekte genoemd wordt. Het allerergst schrik ik van een echte vloek. Eigenlijk bidt deze persoon of dit kind om in de hel geworpen te worden. Dat is toch verschrikkelijk! Het derde gebod is het eerste en enige van de Tien Geboden dat afsluit met een bedreiging: 'Want de HEERE zal niet onschuldig houden die Zijn Naam ijdel gebruikt'. Het woord 'ijdel' betekent: leeg of nietszeggend, zonder besef of indruk.

Ik hoop dat jij nooit een (bastaard)vloek gebruikt. Maar hoe vaak heb jij misschien de Naam van de Heere uitgesproken zonder dat je je gedachten erbij had? Ook dat is zonde tegen het derde gebod. De Heere is zo groot en heilig!

Vind je het moeilijk om er iets van te zeggen, als iemand een zondig of een vreselijk woord zegt? Misschien zwijg je dan wel. Maar 'wie zwijgt, stemt toe'. Weet je dat de HEERE eerbied voor Zijn Naam vraagt? Als je op zo'n moment niets tegen de ander zegt, dan is dat ook een zonde tegen het derde gebod.

Onze allergrootste zonde is het niet kennen, niet liefhebben en niet vrezen van Gods Naam. Die zonde werkt dóór in alles, in je bidden, spreken en zwijgen. Daarom is het zo nodig dat je Hem dient. Met een nieuw hart. Paulus wist dit ook maar al te goed, daarom zegt hij in 2 Korinthe 5:11: 'Wij dan, wetende den schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof.'

Ook vloekers kunnen nog een nieuw hart krijgen. Dan schrik je ervan als je (bastaard)vloek hoort. Dan kun je je lippen niet op elkaar houden. Omdat het gaat om... Zijn Naam!

Leestip: 2 Korinthe 5:11-21

A. JANSE-PIETERMAN, RIJSEN

Ds. Labee over:

Tweede tafel van de wet

Is er wel voldoende aandacht voor de tweede wetstafel, bijvoorbeeld bij de voorbereiding op het Heilig Avondmaal?

Ganse leven

Twee vraagstellers tobben erover: is er wel voldoende oog in de prediking voor de tweede tafel van Gods heilige wet? De eerste vraagsteller wijst op zonden als roddelen, leven in haat en nijd en weinig zichtbare vruchten van de Geest in het leven van elke dag. Naar de waarneming van deze vraagsteller betreft het soms ook deelnemers aan de heilige dis van het verbond... De andere vraagsteller wijst op moedwillige ongehoorzaamheid aan de

overheid met name in het verkeer. Dit is toch tot oneer van God en Zijn dienst?

Inderdaad kan er een grote kloof zijn tussen de belijdenis van een kerkganger en de levenswandel en levensstijl! Dat is terecht een ernstige zaak. De tweede vraag bij het doen van geloofsbelijdenis, is direct en helder: 'Beloofd gij dat gij overeenkomstig deze heilige leer uw leven altijd godvruchtig, eerbaar en onberispelijk zult inrichten, en dat gij uw belijdenis met goede werken zult versieren?' Zeker voor een kerkganger die zichzelf door wederbarende genade 'christen' noemt, en zichzelf tot een 'levend dankoffer' aan Christus zou moeten offeren, is het verschrikkelijk als het tegenovergestelde blijkt. Een ware christen moet met 'een vrije en goede consciëntie' in de dagelijkse levenspraktijk tegen de zonde en de duivel strijden.

Of er voldoende aandacht voor de tweede wetstafel is, kunnen we niet in algemene zin beoordelen. Wel wordt elke rustdag de gehele gemeente de heilige wet van God met haar tien geboden voorgesteld. De tweede wetstafel, Zondag 39 tot en met 44, wordt van tijd tot tijd de gemeente voorgehouden in de prediking vanuit de Heidelbergse Catechismus. Tijdens de opleiding aan

onze Theologische School wordt nadrukkelijk voorgehouden dat de *gehele* wet van God ernstig moet worden gepreikt en de lijn naar het leven van elke dag moet worden getrokken. En bij elke Avondmaalsbediening wordt het derde stuk van de waarachtige beproeving gelezen: 'Ten derde onderzoek een iegelijk zijn consciëntie of hij ook gezind is, voortaan met zijn ganse leven waarachtige dankbaarheid jegens God den Heere te bewijzen, en voor het aangezicht Gods oprechtelijk te wandelen; insgelijks of hij zonder enige geveinsdheid (alle vijandschap, haat en nijd van harte afleggende) een ernstig voornemen heeft, om van nu voortaan in waarachtige liefde en enigheid met zijn naasten te leven.'

Vele Schriftplaatsen spreken ook nadrukkelijk over dit leven dat de Heere welbehaaglijk is. Het trof ons onlangs nog hoe bij de koningen van Israël en Juda nadrukkelijk geschreven wordt over hun handel en wandel in het alledaagse leven. Van koning Asa lezen we bijvoorbeeld: 'En Asa deed (!) wat goed en wat recht was in de ogen des HEEREN zijns Gods' (2 Kron. 14:2). Maar van Aházia staat geschreven: 'En hij deed wat kwaad was in de ogen des HEEREN... (2 Kron. 22:4). Al deze dingen geven, als er evenwichtig gepreikt wordt naar Schrift en belijdenis, voldoende reden om te veronderstellen dat de gehele gemeente nadrukkelijk onderwijs krijgt over de tweede wetstafel.

Alle geboden

Onze Heidelbergse rekent af met mensen die menen dat leer en leven best kunnen verschillen. Treffend is de tweede vraag met het antwoord van Zondag 44: 'Maar kunnen degenen die tot God bekeerd zijn, deze geboden volkomenlijk houden? Neen zij; maar ook de allerheiligsten, zolang als zij in dit leven zijn, hebben maar een klein beginsel dezer gehoorzaamheid; doch alzo, dat zij met een ernstig voornemen niet alleen naar sommige, maar naar al de geboden Gods beginnen te leven'. De Heere geve dat de woorden van de apostel (2 Kor. 3: 2,3) ook vandaag waar mogen blijken: 'Gijlieden zijt onze brief, geschreven in onze harten, bekend en gelezen van alle mensen; als die openbaar zijt geworden, dat gij een brief van Christus zijt, en door onzen dienst bereid, die geschreven is niet met inkt, maar door den Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vlezen tafelen des harten.'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.